

ሪፎርም ህግ ቻርተር

ለቀጥታ ስርዓት

በአሜሪካ የሚዲያ መረጃ፣ ዳን ፔተርሰን

ldanpetersen@gmail.com

1-224-489-6900

ቦይንግ 737 ማክስ 8 አውሮፕላን በድጋሚ ላይበር ይችላል።

- ሪፎርም ህግ ቻርተር አብዛኛዎቹን የቦይንግ 737 ማክስ 8 ክሶችን የሚወክል ሲሆን በኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራ 302 ላይ የነበሩ ግብጻዊ መንገደኛን በመወከል በቼካጎ ከተማ ዛሬ ክስ አቅርቧል።
- በቅርቡ ሪፎርም ህግ ቻርተር እና ግሎባል አቪዬሽን ህግ ግሩፕ አንድ የኬንያ ቤተሰብን በመወከል ክስ የመሰረቱ ሲሆን በሁለቱ የቦይንግ 7373 ማክስ 8 አውሮፕላን መከሰከስ አደጋዎች ለወከሷቸው ቤተሰቦች አንድ ቢሊዮን የአሜሪካ ዶላር እንዲከፈላቸው ጠይቀዋል።
- የላዮን ኤር በረራ 610 ክስ የፍርድ ቤት ሽምግልና ሂደት ለመስከረም 27 ቀን 2012 ዓ.ም ተቀጥሯል። ክስ በዚህ ካልተቋጨ ሁለቱ የቦይንግ አውሮፕላን አደጋ ክሶች ተጣምረው የፍርድ ሂደቱ እንዲቀጥል ግሎባል አቪዬሽን ህግ ግሩፕ ለፍርድ ቤቱ ያመለክታል።

ቼካጎ - ነጻሴ 23 ቀን 2011 ዓ.ም.

አብዛኛዎቹን የቦይንግ 737 ማክስ 8 አደጋ ተጎጂ ቤተሰቦችን የሚወክለው ሪፎርም ህግ ቻርተር እና ግሎባል አቪዬሽን ህግ ግሩፕ አንድ ግብጻዊ መንገደኛ ቤተሰብን በመወከል ዛሬ ቼካጎ በሚገኘው የአሜሪካ ፍርድ ቤት ክስ መስርተዋል።

በቦይንግ 737 ማክስ 8 ላይ የሚቀርቡ ቅሬታዎች የቀጠሉ ሲሆን የኢንዱስትሪው ውስጥ አዋቂዎች አውሮፕላኑ በድጋሚ የሚበር መሆኑን በመጠራጠር ላይ ናቸው። ህምሌ 17 ቀን 2011 ዓ.ም. እ.ኤ.አ. የ2019 ሁለተኛው ሩብ ዓመት ገቢ ቦይንግ ሲያሳውቅ የድርጅቱ ዋና ስራ አስፈጻሚ ዴቪድ ሙይለንበርግ የአውሮፕላኑ ዓለምቦቀፍ ክልከላ ከቀጠለ አውሮፕላኑን ማመረት ሊያቋርጥ እንደሚችል ገልጸዋል። በተጨማሪም አንዚህ አውሮፕላኖች በቅርቡ ወደአገልግሎት ካልተመለሱ በሬንተን ዋሽንግተን (አሜሪካ) በሚገኘው የቦይንግ ፋብሪካ 12000 ሰራተኞች ስጋት ላይ ይወድቃሉ።

ሪፎርም ህግ ቻርተር እስካሁን በሁለቱ የቦይንግ 737 ማክስ 8 አደጋዎች የተነሳ በቦይንግ ኩባንያ ላይ 44 ክሶች ቼካጎ በሚገኘው የአሜሪካ ፌዴራል ፍርድ ቤት መስርቷል። ተቋሙን በመወከል ማኑዌል ቮን ሪፎርም ሲናገሩ <<ዛሬ በኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራ 302 አደጋ የሞቱ የግብፅ መንገደኛ ስም የክስ መዝገብ ከፍተኛል። ደንበኞቻችን ለደረሰባቸው ጉዳት በአጠቃላይ ከአንድ ቢሊዮን ዶላር በላይ እንዲከፈላቸው ጠይቀናል። ሪፎርም ህግ ቻርተር እና ግሎባል አቪዬሽን ህግ ግሩፕ በሁለቱ አደጋዎች የተጎዱ 67 ቤተሰቦችን አብዛኛዎቹን መንገደኞች እና የበረራ አስተናጋጆች የሚወክል ሲሆን ከዚህ በኋላም ለደንበኞቻችን ፍትህን በመሻ ት ተጨማሪ ክሶችን በአሜሪካ ፍርድ ቤቶች እንመስርታለን>> ብለዋል።

ይህ ክስ ወንድ ልጃቸውን በአሳዛኙ የአየር መንገድ በረራ 302 በአጡ እናት የቀረበ ሲሆን የ737 ማክስ 8 አምራች ቦይንግ ላይ በብዛት እየተከፈቱ ከሚገኙ ክሶች መካከል አንዱ ነው። በአደጋው ስድስቱ ተጎጂዎች ግብጻውያን ሲሆኑ ሁሉም የአገሪቷ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ባልደረቦች ነበሩ።

ልጃቸውን በተመለከተ ሲገልጹ <<ልጄን መልካም መንገድ እንዲሆንለት ስነግረው ለመጨረሻ ጊዜ እንደማየውና እንደማናገረው ጨርሶ አላሰብኩም ነበር>> ብለዋል። <<የመጀመሪያ ወንድ ልጄን በዚህ አደጋ በማጣቴ እጅግ ተጎድቻለሁ። አደጋው ከደረሰ በኋላ ባሉት ወራት ቦይንግ በአውሮፕላኑ ሶፍት ዌር ላይ ችግር ሊኖር እንደሚችል እያወቀ አውሮፕላኖቹ መብረር እንዲቀጥሉ ማድረግ አሳፋሪ ነው።>> በመቀጠልም ሲናገሩ <<ለእኔ የሚመስለኝ ቦይንግ የድርጅቱን ትርፍ ከመንገደኞች ሕይወት የሚያስቀድም መሆኑን ነው።>> <<በአውሮፕላኖቹ ላይ የሚቀርቡ ዜናዎች እንዲሁም የመጀመሪያው አደጋ ከደረሰ አንድ ዓመት እየተቃረበ ቢሆንም አውሮፕላኖች መብረር አለመጀመራቸው ከፍተኛ እክል (ችግር) እንዳለ ያሳያል።>> የመንገደኛው ወንድም ዶክተር መሃመድ በበኩላቸው <<ወንድሜ በአደጋው ከሞተ በኋላ ቤተሰባችን ውስጥ መሸከም የማንችለው ጉዳት ደርሶብናል። ሁሉን ነገር ሕይወቴን ጨምሮ እንዳጣሁ ይሰማኛል፤ ህልማችንን አጥተናል፤ የቤተሰባችን መሪ ነበር። ለዚህ አደገኛ ድርጊት ኃላፊነት ያለባቸው በሙሉ እንዲቀጡ እንፈልጋለን>> ብለዋል።

አሁን የደረሰንበት ሁኔታ ብዙ ሺህ የ737 ማክስ ትዕዛዞች በተቀበለው ቦይንግ ላይ ከፍተኛ ጉዳት ነው። የሁለቱ 7373 ማክስ አውሮፕላኖች አደጋ ዋና መነሻዎች ተመሳሳይ ቢመስሉም አደጋዎቹ አሁንም በምርመራ ላይ ናቸው። የኢንዱስትሪያ እና ኢትዮጵያ መርማሪዎች የተበላሹ መለኪያዎች (sensors) እና የአውሮፕላኑን አፍንጫ በበረራ ወቅት ወደታች የሚመልስ የበረራ መቆጣጠሪያ ስርዓት ላይ ትኩረት አድርገዋል። በመጋቢት ወር የኢትዮጵያ ትራንስፖርት ሚኒስትር ሁለቱ አደጋዎች <<ግልጽ የሆነ ተመሳሳይነት>> እንዳላቸው አስተያየት ሰጥተዋል። በተጨማሪም የሳተላይት መረጃዎች የኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራ 302 የመጨረሻ የበረራ መስመር ጥቅምት 19 ቀን 2011 ዓ.ም. ከተከሰከሰው የላዮን

ኤር በረራ ጋር እጅግ ተቀራራቢ መሆኑን ያመለክታሉ። የአውሮፕላኑን አፍንጫ ወደላይ እና ወደታች የሚያንቀሳቅሱ ሆሪዞንታል ስታቢላይዘር (horizontal stabilizer) አካል የሚያንቀሳቅሱ ብሎኖች አውሮፕላኖቹን ወደታች እንዲያዘቅዘቁ በሚያደርግ ቦታ ላይ እንደነበሩ አስተውለዋል።

የሪቤክ ሕግ ቻርተር ወ/ሮ ሞኒካ ኬሊ <<ከላየን ኤር 737 ማክስ 8 አደጋ በኋላ ቦይንግ ተመሳሳይ አደጋ እንዳይከሰት በፓይላቶች መወሰድ ያለባቸውን እርምጃዎች ያሳወቀ ቢሆንም አነዚህ መመሪያዎች በፍጹም በቂ ያልነበሩ ሲሆን ሁለተኛው አደጋ እንዳይፈጠር ማስቆም አልቻሉም ብለዋል። አደጋ መርማሪዎች የኢትዮጵያ አየር መንገድ አብራሪዎች ሙሉ በሙሉ የተሰጣቸውን መመሪያ መፈጸማቸውን እንዲሁም በተደጋጋሚ አውሮፕላኑን ለማረጋገጥ መሞከራቸውን እና በራሱ ከሚሰራው የሞተር መጥፋት መከላከያ ሥርዓት አውሮፕላኑን በማለቀቅ ለመቆጣጠር በተደጋጋሚ ሞክረዋል>>። ሞኒካ ኬሊ አክለውም <<ይህ ትክክለኛ የሰጠውን ማሳያ ነው፤ ምክንያቱም ቦይንግ ለመንገደኞቹ ምንም ሳያስብ በረራዎች እንዲቀጥሉ አድርጓል>> ብለዋል። በመጨረሻም ወ/ሮ ኬሊ <<የኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራን የሚመለከተው ክስ መስከረም 7 ቀን እንዲሁም የላየን ኤር በረራ ክስ ጥቅምት 7 ቀን የፍርድ ሂደታቸው ይታያል>> ብለዋል።

የግሎባል አቪዬሽን ሕግ ግራፕ ዲኤን ቦታ << በፍርድ ቤት በቅርብ ስምምነት ላይ ካልተደረሰ ግሎባል አቪዬሽን ሕግ ግራፕ የላየን ኤር እና የኢትዮጵያ አየር መንገድ ክሶች በተለያዩ ዳኞች የሚጋጩ ትዕዛዞች እንዳይሰጡባቸው ለማድረግ ሁለቱ ክሶች ተጣምረው እንዲታዩ የሚያመለክት ሲሆን ከሪቤክ ሕግ ቻርተር ጋር በመሆን ጉዳዮቹ በግልጽ የክስ ሂደት እንዲታዩ ያደርጋል>>።

ሚ/ር ዲኤን ቦታ በተጨማሪም << የኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራ 302 ደንበኞቻችን ቦይንግ 737 ማክስ 8 አውሮፕላኖች የመጀመሪያው አደጋ ሲደርስ ለምን እንዳይበሩ እንዳልተደረገ ማወቅ ይፈልጋሉ? የአሜሪካ ፌደራል አቪዬሽን ባለሥልጣን ምን ሚና ነበረው? ባለሥልጣኑ የቦይንግ ድርጅትን ወንጀላዊ ድረጊቶች እየደበቀ ነበር? ቦይንግ አውሮፕላኖች ዕክል እንዳለባቸው እያወቅ ነገር ግን በሁለተኛው አደጋ ተጨማሪ 157 ሰዎች ከመሞታቸው በፊት አውሮፕላኖቹ እንዳይበሩ አላደረገም። የቦይንግ ወንጀል ድርጊቶች ሊቀጡ ይገባል። የምንወክላቸው ቤተሰቦች እውነታው እስኪታወቅ እና ለድርጊቱ ተጠያቂ የሆኑ በፍርድ ቤት እስኪቀጡ ድረስ የሕግ ቢሯችንና ወደኋላ እንዳይል ጠይቀውናል።

በናይሮቢ የግሎባል አቪዬሽን ግራፕ ወኪል የሆኑት ጠበቃ ደብዳቤ ንጆሮ <<ቦይንግ የመጀመሪያው አደጋ ከደረሰ በኋላ 737 ማክስ 8 አውሮፕላኖች አንዳይበሩ አለማድረግ ወንጀል ነው፤ ነፍስ ግድያ ነው። በኬንያ፣ በኢትዮጵያና ሌሎች ዜጎቻቸውን ያጡ አገራት በቦይንግ ዋና ሥራ አስፈጻሚ፣ የሥራ አመራር ቦርድ እና ሌሎች በድርጅቱ ውሳኔ አሰጣጥ የተሳተፉ አካላት ላይ የወንጀል ክስ እንዲያቀርቡ እንጠይቃለን። የቦይንግ ኩባንያ ድርጊት አስጸያፊ እና ወንጀል ነው>> ብለዋል።

ሪቤክ ሕግ ቻርተር በ48 የአውሮፕላን አደጋዎች ከ74 አገራት የመጡ ተጎጂዎችን ወክሏል። ሪቤክ ሕግ ቻርተር በዓለም አብዛኛዎቹን የአውሮፕላን አደጋ ተጎጂዎች ይወክላል።

ሪቤክ ሕግ ቻርተር በዋነኛነት በአውሮፕላን አደጋዎችና ሌሎች ከፍተኛ ጥፋቶች ጋር በተገናኙ ክርክሮች ዙሪያ የሚሰሩ ሲሆን ዋና ጽህፈት ቤቱ ቸካጎ ሲሆን በለንደን፣ ቫንጋይ፣ ሮም፣ ጃካርታ፣ ኢስታንቡል፣ እና ሊማ ተባባሪዎች አሉት። ሪቤክ ሕግ ቻርተር በላየን ኤር በረራ 610 እና ኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራ 302 አደጋዎች ተጎጂዎች ውስጥ ከ66 በላይ ቤተሰቦችን የሚወክል ሲሆን ይህም ቁጥር ከየትኛውም የሕግ ቢሮ የበለጠ ቁጥር ነው።

ግሎባል አቪዬሽን ሕግ ግራፕ በአሜሪካ፣ አውሮፓ፣ አፍሪካና እስያ በ40 አገራት ቢሮ ያሏቸው የአሜሪካና ዓለምቀፍ ሕግ ቢሮዎችና ጠበቆች ሸርክና ነው። ግሎባል አቪዬሽን ሕግ ግራፕ እና ሪቤክ ሕግ ቻርተር የኢትዮጵያ አየር መንገድ በረራ 302 ክሶችን በጋራ ይከራከራሉ።

በአሁኑ ወቅት ሪቤክ ሕግ ቻርተር ከአሜሪካ፣ አውሮፓ፣ አፍሪካ፣ እስያ፣ ፓሲፊክ ውቅያኖስ አካባቢ የመጡ ደንበኞችን በመወከል በሰሜን አሜሪካ፣ እስያ፣ ደቡብ አሜሪካ፣ ማዕከላዊ አሜሪካ፣ ካሪቢያን፣ አውሮፓ እና አፍሪካ ባጋጠሙ የአውሮፕላን ክስተቶች ተጎጂዎችን በመወከል በአሜሪካ ፍርድ ቤቶች ክርክር ላይ ይገኛል። የሪቤክ ሕግ ቻርተር ስኬት ለተጎጂ ቤተሰቦች ባሰገኘው ከፍተኛ የካሳ ክፍያ እና በዓለምአቀፍ የአቪዬሽን ደህንነት መሻሻሎች ይታያል።